

Monitor, som kom frem og som var konstrueret af et af vor Tids største mekaniske Genier, opstod i rette Tid og gjorde en god Virkning; men hvem byggede dengang Monitoren og hvorledes bleve de benyttede? Krigen var jo mellem Nord- og Sydstaterne. Disse Sidste vare i høj Grad betrængte, deres Havne vare blokerede af Nordstaterne, og disse trængte ind paa dem overalt. Det var imidlertid ikke Sydstaterne, der byggede Monitoren, men det var netop Nordstaterne, det var Nordstaterne, der blokerede Sydstaternes Havne, og Nordstaternes Monitoren bleve anvendte til Beleiring af Søforterne Fort Fisher og Fort Mobile osv., og de bleve anvendte med god Virkning. I Amerika blev man ved at bygge Monitoren, endog saa efter Krigen, men det var ganske andre Monitoren, end dem, her er Tale om; det var sandelig store, kostbare og dybtstikkende Fartøier, som kun havde lidt af Skroget over Vandet. Det Skib, der stod som et større Vanderskib her ved 2den Behandling, og hvortil Tegning foreligger i Finantsudvalget, hedder en Monitor, det store Skib, som vi ikke vilde gaae til at bygge, kaldes paa Tegningen en Monitor; altsaa, fra den Side skal man ikke være bange for Monitoren, men det er kun de smaa, jeg taler imod. Naagtet man i Amerika har haft de store Monitoren, saa er man ingenlunde der mere fornøiet med dem, idet den amerikanske Marineminister i sin Indstilling til Præsidenten har nævnt, at disse Skibe kom frem paa en Tid, da der var bestemt Brug for dem, og for at tilfredsstille Diebliffets Trang; men nu maa man, hvis man vil følge med Tiden, gaae over til et andet Slags Skibe. Altsaa, man synes heller ikke der saa godt om disse Skibe, og de bleve ikke byggede til Forsvar. Gaae vi over til et tredje Sted, hvor Monitoren have staaet i saa høj Pris, idetmindste blandt enkelte Mænd, thi, saavidt jeg veed, er det kun blandt enkelte Mænd, saa skal jeg nævne Sverrig; jeg troer ikke, at de fleste af den svenske Marines Officerer ere Undere af Monitoren. Der ere de ialfald komne frem. Men er det som et selvstændigt Søkrigsvaaben? Nei, ingenlunde. Man har deelt den svenske Marine i to Afdelinger; den ene kalde de Sjøergaardsartille-

riet og den anden: store Flotten; men man vilde ikke have Sjøergaardsartilleriet, naar man ikke kunde beholde store Flotten. Sjøergaardsartilleriet var Monitoren og store Flotten var Skibe, der havde Master og Seil; men nu, mine Herrer, har man opdaget, at man ikke har nogen stor Flotten, og som man seer, ere de ogsaa i største Forlegenhed med Sjøergaardsartilleriet, thi det kan ikke komme frem i Søen alene. Nei, saaledes at bygge sit Søforsvar paa Kanonbaade alene, det gaaer ikke ret vel an, det stemmer ikke med Traditionen og det stemmer ikke med Søkrighistorien, hvor man overalt seer, at de komme frem med de store Skibe. Hvis Nogen skulde pønsse paa at komme ind og bombardere vore Søforter, saa var det en anden Sag, saa vil jeg nok troe, at Skibe med lavt Skrog kunde være nyttige for dem, men til at møde en Fjende udenfor Rysten ere de mindre hensigtsmæssige. Det er saa naturligt, at, naar man stiller de Fordringer til et Skib, at det skal bære Vandser, Taarne og Kanoner, og at det ikke maa have noget Skrog over Vandet, idetmindste kun meget lidt, saa maa man dog give dette Skib et Skrog under Vandet, Noget, der kan bære alle disse Ting. Der stilles sandelig Fordringer nok til et Vanderskib, nemlig at det skal gaae hurtigt, være stærkt beklædt, bære svære Kanoner osv.; men alt dette kan man ikke opnaae uden at lægge Vaand paa Skibet i en eller anden Retning. Smidlertid vil jeg sige, at det allerfarligste Vaand, man kan lægge paa et Vanderskib, er at forhindre det fra at stikke saa dybt, som det vil, og dersom det ikke er uundgaaelig nødvendigt at maatte skride til et mindre Dybgaende, saa bør man ikke lægge dette nye Vaand til de, der allerede findes, thi man faaer saa ikke noget Vaaben ud deraf, som er virksomt. For mig staaer det aldeles klart, at man her, ved at holde sig til et bestemt begrændset lille Dybgaende og sige: „dette er Rettefnoeren, det er det, man skal følge“, og paa samme Tid stille Marinen den Opgave, at den skal værne om vore Farvande i indskrænket Forstand imod de Fjender, som kunne komme til at angribe os, forlanger Noget, som med de Midler, man nu anvender paa dem, ikke vil kunne opnaaes. Jeg taler